

Onlangs heeft onze fractie informatie ontvangen over het gebruik van de zgn. grafkelders op de Essenhof. Deze grafkelders zijn inmiddels ruim 10 a 12 jaar in gebruik. De systematiek hierbij is om lichamen die begraven zijn door toevoeging van zuurstof- en wateraansluitingen onder de grafkelders sneller te laten ontbinden zonder gevolgen voor het milieu.

Op basis van informatie die wij hebben ontvangen (b)lijkt dat dit niet helemaal goed verlopen is. Dit heeft als gevolg dat er geen of grotendeels geen ontbinding van lichamen heeft plaatsgevonden. Na ruiming van graven na de daarvoor geldende termijnen blijkt dat er minimaal een aantal gemummificeerde lichamen zijn opgegraven. Wij begrijpen uit de ontvangen informatie ook dat hier al enige jaren sprake van lijkt te zijn.

Wij hebben lang nagedacht of het gepast is deze vragen te stellen of niet. Zeker omdat het een preciaire situatie betreft. Na diverse contact momenten met diverse betrokkenen uit de organisatie hebben wij toch besloten om de vragen wel te stellen. Enerzijds omdat dit blijkbaar gebeurt en anderzijds omdat hier blijkbaar al een langere periode (meerdere college periodes) sprake van is.

De focus van de antwoorden zou wat ons betreft vooral moeten gaan over het feit of de constatering kloppen en welke maatregelen er wellicht (al) zijn getroffen om dit verder te voorkomen. Wat onze fractie betreft is een beantwoording middels een Raadsinformatiebrief ook een optie.

Onze fractie heeft dan ook de volgende vragen;

1. Is het college op de hoogte van deze situatie dat er bij opgravingen gemummificeerde lichamen worden aangetroffen? Zo ja, wat is hierover de mening van het college?
2. Kan het college aangeven sinds wanneer zij op de hoogte is van deze situatie? Is het college het met ons eens dat een situatie als deze die meer dan gevoelig is voor nabestaanden en een andere communicatie benadering (*heeft ge-*) vraagt dan 'het stilzwijgend negeren' van deze situatie? Waarom heeft het college (*vertrouwelijk of niet*) er voor gekozen om de gemeenteraad hiervan niet (eerder) op de hoogte te brengen?
3. Kan het college aangeven hoeveel grafkelders het betreft die als 'problematisch' kunnen worden aangemerkt? Zo nee, waarom niet?
4. Betreft dit een incidentele situatie of is er sprake van een meer structurele situatie? Wordt heier een administratie van bijgehouden? Als dit onduidelijk is, is het college dan bereid om hier nader onderzoek naar te doen en de gemeenteraad over de uitkomsten nader te informeren? Zo niet, waarom niet?
5. Kan het college aangeven of dit een fout betreft in de productie van de grafkelders of in de plaatsing van de kelders? En speelt dit probleem breder in Nederland? Of is hier sprake van een 'lokaal' probleem? Of is dit een situatie die los van grafkelders en de methodiek vaker voorkomt en gezien moet worden als een 'normaal' voorkomend verschijnsel? Kan

het college gemotiveerd aangeven hoe deze situatie dan heeft kunnen ontstaan? Zo nee, waarom niet?

6. Kan het college aangeven of en hoe deze situatie zich verhoudt tot de wet op de lijkbezorging? Met inachtneming van artikel 31 lid 3 van deze wet is mogelijk om; *De overblijfselen der lijken worden op een begraafplaats ter aarde besteld of, met overeenkomstige toepassing van het gestelde in [artikel 29, derde lid](#), in een crematorium gecremeerd.....* Is hier ook sprake van geweest op de Essenhof m.b.t. niet geheel of niet ontbonden lichamen? Of wordt er op een andere wijze omgegaan met deze 'lichamen? Graag, gemotiveerd en onderbouwd aangeven hoe er in dit soort situaties wordt en is gehandeld. Zeker, omdat in een aantal gevallen betrokken bewust voor begraven hebben gekozen en niet voor een crematie o.b.v. verschillende overwegingen. En of nabestaanden geïnformeerd zijn over de situatie en betrokken zijn bij de vervolg oplossingen? En wie uiteindelijk de 'bevoegdheid' had en heeft om te kiezen voor een bepaalde oplossing. En wie deze dan ook daadwerkelijk heeft uitgeoefend. Zo nee, waarom niet?

De opties die bekend zijn;

- Her-begraven
- Huidige graf termijn verlengen
- Crematie
- Begraven restanten in zgn. Knekelput

7. Kan het college aangeven hoe er wordt of is gehandeld in uitzonderlijke gevallen waarbij bv op verzoek van nabestaanden restanten van overledenen in het buitenland worden herbegraven? Is in deze situaties een niet ontbonden lichaam aan nabestaanden overgedragen mochten deze aangetroffen zijn? Zo nee, kan het college dan gemotiveerd aangeven hoe in deze situaties is gehandeld?
8. Kan het college dan aangeven wat dit betekent voor de 'levensduur' van zeker de algemene graven die voor een bepaalde periode (*5 tot 20 jaar*) in gebruik zijn waar niet ontbonden lichamen worden aangetroffen? En heeft dit consequenties voor de te berekenen grafrechten aan nabestaanden? Zo nee, waarom niet?
9. Kan het college aangeven welke maatregelen inmiddels zijn getroffen om deze situatie in de toekomst te voorkomen, m.b.t. toevoeging van zuurstof en water? En hoe is en wordt geïnventariseerd wat de situatie is bij eerder geplaatste grafkelders? Zo niet, waarom niet?
10. Is het college het met ons eens dat nabestaanden eerder en beter op de hoogte moeten worden gebracht van deze situatie. Zeker in het licht dat een ieder zijn overleden dierbaren in rust, vrede en waardigheid hun laatste rustplaats toewenst? Is het college het dan met ons het vooraf communiceren over de grafkelder methodiek op zijn plaats is? Of is het college van mening dat het aantal gevallen over de afgelopen jaren te verwaarlozen is en dit als incident geen verdere communicatie behoeft? Zo ja, kunt u dan gemotiveerd aangeven waarom het college deze mening is toegedaan?

11. Kan het college aangeven o.b.v. de administratie bij de Essenhof of in alle wel voorkomende gevallen nabestaande zijn geïnformeerd over hoe er met deze niet ontbonden lichamen is omgegaan? Mocht dit niet zijn gebeurt is het college het dan met ons eens dat dit wellicht nu achteraf nog wel zou moeten gebeuren? Zo nee, waarom niet?